

Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари

МАҲАЛЛА — ФАОЛ ФУҚАРОЛИК ПОЗИЦИЯСИНИ ШАКЛАНТИРУВЧИ МАСКАН

МАМЛАКАТИМИЗДА ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИНИ ШАКЛАНТИРИШ ВА ҲУҚУҚИЙ ДЕМОКРАТИК ДАВЛАТНИ ҚУРИШ БОРАСИДА КЕНГ ҚАМРОВЛИ ИСЛОҲОТЛАРНИНГ САМА-РАСИНИ ИНСОНЛАРНИНГ ФАОЛ ФУҚАРОЛИК ПОЗИЦИЯСИНИ РИВОЖЛАНТИРМАСДАН ТАЪМИНЛАБ БЎЛМАЙДИ. ФУҚАРОЛИК ПОЗИЦИЯСИ, ЎЗ НАВБАТИДА, ФИДОЙИЛИК ВА ИЖТИМОИЙ ФАОЛЛИК КАБИ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРДАН ТАШКИЛ ТОПАДИ.

Фидойиликнинг моҳияти шахсинг давлат мақсад ва вазифаларида гаҳддорлигидаги ҳамда унинг жамият олдида турган муаммоларни ечишга фоал, онги ва ўзининг мудайян ишончига таянган холда киришида намоён бўлади. Ижтимоий фАОЛЛИК эса инсоннинг жамият маънавий ва моддий ҳайдида амалга оширилаётган ўзгаришлар жараёнидан ўзининг ижтимоий аҳамияти, онги хатти-харқатлари орқали иштирок этишид.

«Позиция» сўзи майян масала юзасидан шахсий фикрга эга бўлиши англатади. Демак, фуқаролик позицияси — бу инсоннинг жамият ҳайди юзасидан англанган фикри, ўзини жамиятнинг бир кисми деб тушуниши ҳамда унда фоал иштирок этиши ва бунда ўзининг шахсий ва ижтимоий мағнаатларини ўйнлаштиришиди.

Таъкидлаш жоиз, фуқаролик позициясини шакллантириша ойла, таълим мусассасалари, жамоат ташкилотлари, махалла каби ижтимоий субъектлар иштирок этиди.

Мазкур субъектлар тизимида ўзини ўзи бошқариш органи сифатида намоён бўладиган махалланинг ўрони алоҳида аҳамиятга эга. Ушбу институт фуқаролик жамиятининг муҳим таркибий кисми хисобланади. Ўзини ўзи бошқариш органининг, хусусан, махалланинг аҳамияти ҳақида Президент Ислом Каримов қўйидагиларни таъкидлашади: «Биз фуқаролик жамияти киришга интилмоқдамиз. Бунинг маъноси шуки, давлатчиликимиз ривоҷланаётган турли хил вазифаларини

бевосита ҳалқа топшириш, яъни ўзини ўзи бошқариш органларини янада ривоҷланаётган демакдир».

Махалла институти юртимизда минг йиллар давомида синаланган ва ривоҷланаётган, аҳолини бирлаштириб турдиган ижтимоий идора сифатидан шаклланниб келмоқда. Айнича, унинг ҳозирги шароитда ҳалқимизнинг урф-одатлари, анъаналари ва қадрятларини саклаб қолиш, фуқароларни жипспластириш кафолати сифатидан майдонга чиқаётганинг гувоҳи бўлмоқдим.

Мустақиллик йилларида юртимизда махалла ҳайди билан боғлиқ кўллаб қадрятлар, удум ва анъаналаримиз қайта тикиланб, замон талаблари асосида бойимоқда. Давлатимиз раҳбари таъбири билан айтганда, «маҳалла бошқарувига бундай катта эътибор бўгун мамлакатимизда олиб бораилаётган сиёсатнинг ҳалқилигига далолат беради. Айни пайтада юртимизда амалга оширилаётган «Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари» деган тамоилинг амалий ифодаси бўлиб, маънавий ҳайди юзасидан шакллантириша оғизига ёга.

Дарҳақиқат, махалланинг асосий вазифаларидан бири шахсда фуқаролик позициясини шакллантириш, уни фуқаролик жамиятини қарор топтириш жараёнининг фоал иштирокчиси ҳамда онунга иштакор тарбиялашдан иборат. Агар

бунгун кунда мамлакат аҳолисининг қарийб 64 фоизини ёшлар ташкил қилишини эътиборга оладиган бўйсак, махалланинг юқоридаги масалалар юзасидан фоалиятни айнан ўзуб қатламга қаратилган бўлиши лозим.

Шу жиҳатдан фуқаролар йигинлари томонидан ёшларнинг фоал фуқаролик позициясини шакллантириша куйидаги жиҳатларга алоҳида эътибор қаратиш зарур, деб хисобламиш:

— махаллаларда ташкил этилган асосий йўналишлар бўйича комиссиялар фоалиятни самарадорлаганини оширишга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириши;

— «Оила-маҳалла-таълим мусассаси» бўйича тасдиқланган чора-тадбирларнинг тизимли ва мақсад-ли амалга оширилишини таъминлаш;

— ёшларнинг иқтисолидининг турли соҳаларида муносиб ўрин эгаллашига, тарбиянинг янги шакллари, услубларини амалга оширища педагог ходимлар, ўқувчилар, отоналар, жамоатчилик вакилларни ҳамкорлигини мустаҳкамлашга ёрдам бериши;

— тарбияси кийин болалар, уларнинг ота-оналари билан ишлаш, ҳуқуқий тарбияни шакллантириш, уларни фойдаланни мечнатга жалб қилиш, ҳунар ўрганишини ташкил этиши;

— ибратли оиласларнинг ёшлар тарбиясида кўлга киритган ютуқларини ўрганиш, рафтаблантириш, омалаштириш ва бошқалар.

Ёшларнинг фуқаролик позицияларини шакллантириша махаллалар томонидан бир қатор ижобий тадбирлар амалга оширилаётганлигини эътироф этган ҳолда, ҳали бо борада қатор вазифалор борлигини ҳам қайд этиш жоиз. Хусусан, ҳозирги кундаги энг муаммоли ҳолот, бу ёшларнинг билан маҳалла фуқаролар йигини, унинг катта-кичик мутасаддилари орасида самимий муносабатларнинг мавжуд эмаслигидар. Махаллаларни амалга оширишга касб.

Бундай ташкири, махалланинг асосий вазифаларидан бири шахсда фуқаролик позициясини шакллантириш, уни фуқаролик жамиятини қарор топтириш жараёнининг фоал иштирокчиси ҳамда онунга иштакор тарбиялашдан иборат. Агар

лар, асосан катта ёшдагилар иштирокида бўлади. Ҳатто ёшларнинг ўзига оид масалалар ҳам уларнинг иштирокисиз мухокама этилади. Бундай ҳолат ўз навбатида, ёшларни нафқат оила, махалла, балки жамиятимиз олдида турган муммомларни ҳал этиш жарёнида узоқлатиб қўшиши ҳамда уларнинг мустақил фуқаролик позицияларини шаклланишига тўсунлиларни килиши мумкин.

Демак, фуқаролик жамиятининг муҳим институти хисобланган махалла кўумагиди кишиларнинг фуқаролик позициясини ривоҷлантириша, бизнингча, уларни ижтиё мой ҳайдатда, давлат ишларидаги онгли ва фоал иштирикни таъминлашимиш шарт. Қолаверса, уларнинг турмуш тарзини янада яхшилаш, умумий маданиятини шакллантириш лозим.

Бундан ташкири, тартиббузларнилар, жиноятларнинг олдини олиши жамиятда ва кишиларнинг муносабатларда ўзаро тенг ҳуқуқи ҳамкорлини, бир сўз билан айтганда, адолатли, маънан барқамол ва юксак ҳуқуқий маданиятини жамиятни куришда мумхим омил билди хизмат қиласди.

Бинобарин, айнан «шахс-жамият-давлат» тизимининг самарали татбиқ этилиши мамлакатимизда ўтказилётган ишҳоҳотларнинг моҳиятини акс этиради. Бу борада Президентимиз таъқидлаб ўтгандек: «Инсон — давлат» муносабатларидаги асосий эътибор инсонга қаратилиши зарур. Давлат ва унинг барча тармоқлари ўз фоалиятини инсон ўзгуруларни химоя қилишга сафар баъзигандагина ўз васифасини адо этган хисобланади. Ушбу қонда энг асосийсизdir, унга ҳамма итоат қилиши шарт».

Жавлон АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти ҳузуридаги
Амалдаги қонун ҳужжатлари
мониторинг институти бош
илимий ҳодими,
юридик фанлари
номзоди.

Долзарб мавзу

ҚИШГА ТАЙЁРГАРЛИК

қандай олиб борилмоқда?

ЁЗ БҮЙИ КЎЗИМИЗНИ ҚУВНАТИБ, ТАБИАТНИНГ ХУСНИГА ҲУСН ҚЎШИСИ ТУРГАН ДАРАХТЛАРНИНГ ЯШИЛ БАРГЛАРИ АСТА-СЕКИН ОЛТИН ТУСГА КИРМОҚДА. БОБО ДЕҲҚОНЛАРИМИЗ МАШАҚҚАТЛИ МЕҲНАТЛАРИДАН ТҮПЛАНГАН ҲОСИЛНИ ТЕЗ КУНЛАРДА ЙИФИБ-ТЕРИБ ОЛИШ ТАРАДДУДИДА. КУЗНИНГ ИЛИК КУНЛАРИ ҲАМ ОРТДА ҚОЛМОҚДА. ҲАДЕМАЙ СОВУҚ, ИЗРИН БОШЛАНАДИ. ХЎШ, ҚИШГА ТАЙЁРГАРЛИК ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Боғча, мактаб, лицей, коллеж ва шифохоналарда бу борадаги аҳвол қаноң? Аҳоли газ босими пастлигидан кийнамайдими? Электр тармоқлари созили, ёқилип тизимишни ва бошқа масалалар кай даражада ҳал этилмоқда? Биз ушбу саволларга жавоб олиши максадида Коракаллогистон Республикасида бир қатор идора ва ташкилотлар мутасаддиларига мурожаат этдик.

Алишер Сержанов, Ко-ракаллогистон Республикаси Согликини сақлаш ва зирининг иқтисодиёт ва умумий масалалар бўйи-чўринбосари:

— Тизим мусассасаларida 2012-2013 йиллар куз-қиши мавсумига тайёргарлик

бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқилган. Республика бўйича жами 252 та мусассаса мавжуд бўлиб, уларнинг ҳар бирда қишига тайёргарлик

— Ахмет Наримбетов, Ко-ракаллогистон Республикаси ҳалқ таълими вазифаси-ни бажарувчи:

— Вазирлик тизимишни мусассасаларда куз-қиши мавсумига тайёргарлик кизигин давом этмоқда.

Жумладан, 7 та шифохона мав-каммал, 430 метр иссиклик, 540 метр сув, 510 метр электр тармоқларини таъмирлаш юмушлари ҳам якунинг

бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқилган. Республика бўйича жами 252 та мусассаса мавжуд бўлиб, уларнинг ҳар бирда қишига тайёргарлик ишлари якунларни көзонхоналарни таъмирлаш юмушлари ҳам якунинг

Азат Есемуратов, «Шимолглазтамонот» унитар корхонаси газдан фойдаланиши бўлими бошили:

— Қиши фасли келиши билан энг катта мансулият бизнинг зиммализига тушади. Чунки, ҳар галидек бизда қиши жуда совуқ келади. Аввало, ҳалқнинг табии газ бўлган ёткёзёни қондириш мақсадида барча зарур ишларни амалга оширишга касб.

2012-2013 йилги куз-қиши мавсумига тайёргарлик кўришидаги стратегик ва минтақаларорада тадқиқотлар институти балансидаги 20,2 км

газ тармоқларига йирик таъмирлаш ишлари белгиланиб,

режа тўлиқ бажарувидан 5959 дона ГРПларнинг ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ тармоқларига тайёргарлик

такризи таъмирлаш ишлари ўзинча 20,2 км

газ т

